పునాది

సూర్యుడు దిగులు దిగులుగా కొండల చాటుకి తప్పుకుంటు న్నాడు.

అక్కడ ఆకాశం విశాలాక్షి మొహంలాగే ఏడ్చి ఏడ్చి ఎర్రబడి పోయింది.

ఊరంతా తిరిగి తిరిగి గంపెడు నిరాశ నెత్తినేసుకొచ్చిన సత్యనారాయణ, వీధి వాకిట్లోనుంచి నిన్న సాయంత్రం నుంచీ లోపలికి రాని భార్య భుజంమీద చెయ్యివేసి లోపలికి తీసుకొచ్చేడు.

ఆవిడ నేలమీద కూలబడి బావురుమంది—సత్యనారాయణ చేతిలోని తెలుగు పత్రికని అతని కూతురు కమల అందుకుని తెరిచి చూసింది. రెండవ పేజీలో వుంది ప్రకటన.

"కనిపించుటలేదు" అని హెడ్డింగ్.

"ఐదడుగుల నాలుగంగుళాల ఎత్తు, చామనఛాయ, స్టెప్ కటింగ్, నల్లప్యాంటు, నీలం షర్టూ వేసుకుని వుంటాడు. సన్నగా వుంటాడు —

కుడి కణతిమీద చిన్న పుట్టుమచ్చ వుంటుంది, ఆచూకీ తెలిపినవారికి బహుమానం—"

కమల ఓణీ కొంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంది.

సత్యనారాయణ వాచీ అరుగంటలు చూపించింది.

సత్యనారాయణ రేడియో పెట్టేడు. స్థానిక ప్రకటనలొస్తున్నాయి. వాళ్ళు చెబుతున్నారు.

"తప్పిపోయిన పి. మురళీమోహన్ ఆచూకీ తెలిసినవారు పి. సత్యనారాయణ, మొగల్రాజపురం, విజయవాడకి తెలుపగోర్తాము" అని.

అది విని విశాలాక్షి తల రెండు చేతుల్తో బాదుకుంది. సత్యనారాయణ గదిలో లైటువేసి, ఆమెని మంచంమిదకు చేర్చాడు.

విశాలాక్షి ఏడవడం మినహా ప్రొద్దుటినుంచీ ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు. గ్రుక్కెడు మంచినీళ్ళు త్రాగలేదు - కనీసము వళ్ళు కూడా తోముకోలేదు.

సత్యనారాయణకి ఏడుపు కూడా రావడంలేదు. గుండె బరువై పోయింది. తప్పిపోయిన మురళి కోసం బాధపడాలో, కూలిపోతున్న విశాలాక్షి కోసం బాధపడాలో అతనికి అర్థంకావడంలేదు. విశాలాక్షి చేత బలవంతంగా కాఫీ త్రాగించి ఓ కాంపోజ్ మాత్ర వేసేసరికి అతను చాలా అలసిపోయేడు — ఎవరైనా కావలించుకుని చిన్న పిల్లవాడిలా తానూ ఏడిస్తే బావుండునని పించిందతనికి. తాను వొంటరి వాడై పోయాడు. తన కుటుంబం విరిగిపోయింది. స్నేహితులంతా వచ్చేరు. ఆఫీసులో కొలీగ్స్ వచ్చేరు. మామగారూ, బావమరిదీ—ఇంకా తన అక్క-ఆమె భర్తా అంతా వచ్చేరు. సాయంత్రానికి తిరిగి వెళ్ళేరు. ఓదార్చేరు - కానీ విశాలాక్షి మాత్రం వీధి వాకిట్లోనుంచి లోపలికి రాలేదు, కళ్ళు మూతలు పడేవరకూ తన సర్వప్రపంచమూ కళ్ళే అయిపోగా వీధి చివరికి దృష్టి సారించీ, సారించీ అలసిపోయింది.

కమల అన్నం వండింది. అన్నం వండుతున్న కమలకి అన్న గుర్తువచ్చి పమిటకొంగు నోట కుక్కుకుని కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడ్చింది. పది సార్లు ముక్కు చీదింది. దేవుడు మందిరము ముందు సాష్టాంగ పడింది. చెంపలు వేసుకుంది. తిరుపతి దేవుడికి తన రెండు జడలూ కానుకగా యిస్తానని మొక్కుకుంది. అన్నం మాడిపోయింది. మాడి పోక పోయినా దాన్ని ఎవరూ తినరని ఆ పిల్లకి తెలుసు. అందుకే గిన్నె దింపేసి. తనూ వచ్చి తండ్రి ప్రక్కన కూర్చుంది.

"నువ్వు కాస్త ఎంగిలి పడమ్మా!" అన్నాడు సత్యనారాయణ.

అతని మాటలు అతనికీ ఎబ్బెట్టుగా, అసహ్యంగా కనిపించేయి.

కమల తల అడ్డంగా ఊపింది. వెల్లువలా వస్తూన్న దుఃఖాన్ని బల వంతంగా అణచిపెట్టడానికి ఆ పిల్ల చేస్తున్న వ్యర్థ ప్రయత్నాన్ని గమనిం చేడు సత్యనారాయణ.

అతనికీ ఏడవాలని వుంది.

"నాన్నా!" అని అతని వొళ్ళో వాలి వెక్కెళ్ళు పెట్టింది కమల.

"ఊరుకో అమ్మా వాడే వచ్చేస్తాడు. పిచ్చి సన్యాసి" అన్నాడు - అని భుజాన వున్న తువ్వాలు నోట్లో కుక్కుకుంటూ వీధిలోకి వచ్చేడు సత్యనారాయణ.

కమల మూగదై పోయింది.

అరుగుమీద కూర్చున్న సత్యనారాయణ మెదడు స్క్రీన్ మీద ఒక్కొక్క మెరుపు మెరుస్తోంది. ఒక్కొక్క దృశ్యం కనపడ్తోంది.

"ఏమయినా సరే మన మురళీని ఆ కాలేజీలోనే చేర్చాలండి. డబ్బెక్కువైనా సరే ఇంట్లో ఓ ఖర్చు తగ్గించుకుందాం" అంది విశాలాక్షి ఆ రోజున.

విశాలాక్షి ఇంటర్మీడియట్ ప్యాసైంది. కాలేజీ అంటే తెలుసు,

సైన్సు గ్రూపు. "చూడు విశాలా, మన బంగారం మంచిదైతే కంసాలి లిం చేస్తాడు–చదివే వాళ్ళకి ఏదైనా ఒక్కటే" అని నచ్చజెప్పబోయాడు సత్తె నారాయణ.

"మీకు తెలీదండీ అసలు - హైస్కూలు నుంచీ కాలేజికి వచ్చే దశ వుందే, అదే జీవితంలో చాలా ముఖ్యమైన దశ. ఈ వయస్సు లోనే మొగపిల్లలకి డిసిప్లిన్ కావాలి. మీకెందుకు మీరు వాణ్ని అక్కడ చేర్పించండి, నేను సినిమాలు మానేస్తాను. కావాలంటే వాడి చదువయ్యేవరకూ క్రొత్త చీరెలు కూడా కొనుక్కోను. ఇంట్లో వుండే దానికి ఏ చీరెలైతేనేం!"

విశాలాక్షి ధోరణి అతనికి క్రొత్తకాదు, నిజానికి కొడుకుని కాలేజీలో చేర్పించలేని అసమర్థుడేంకాదు తాను.

"నేను బయాలజీ చదవలేనమ్మా, నాకది పరమబోర్, రికార్డులు వెయ్యలేను-నేను వేరే గ్రూపు తీసుకుంటానమ్మా" మురళి తల్లిదగ్గర చేరి చెప్పబోయేడు.

"నీ మొహం! చదువు బోర్ అనుకుంటే నువ్వెలా పైకొస్తావ్. చదువు మనిషికి తప్పనిసరి, మన కిష్టమైన చదువులు చదువుకుంటామంటే మిగిలేది, ఇదిగో ఇలాంటి గొర్రెతోక బ్రతుకులే. మాకు పెద్దవాళ్ళు ఇదిగో ఇది చదువు, అది చదివితే లాభం, ఈ గ్రూపు తీసుకో" అని చెప్పలేదు, అందుకే ఇలా అయిపోయేం. నువ్వు మాలాగ కాకూడదు, నువ్వు నీ ధ్యాసంతా చదువుమీదే నిలపాలి, చదువొక యజ్ఞంగా భావించాలి. అదొక తపస్సుగా తలపొయ్యాలి, నువ్వు డాక్టర్ వి కావాలిరా, కావాలి. నేనెందు

కోసం బ్రతుకుతున్నానో తెలుసా! నా పిల్లల కోసం - నా పిల్లల ఉన్నతి చూడ్డంకోసం" విశాల ఇంకా మాట్లాడగలదు.

"మురళీ అమ్మ చెప్పినట్లు చెయ్యి నాయనా ?" అన్నాడు సత్య నారాయణ.

"బయాలజీ రికార్డులు చాలా నీట్‌గా వెయ్యాలి తెలుసా ? నీకు బార్డర్ ఫస్టుక్లాసు కాదు, డిస్టింక్షన్ కావాలి" అంది విశాలాక్షి.

మురళి తల్లివైపు అయోమయంగా చూసేడు.

అదొక దృశ్యం.

"ఎప్పుడూ చాకిరీ, చాకిరీ చచ్చిపోతున్నాను. అసలు ఈ యింట్లో నేను జీతంలేని పనిమనిషిని, ఇహ ఈ బ్రతుకింతే. ఈ కష్టాలు నాకు తప్పవు. వాళ్ళ పొగరెక్కి కాకపోతే హాయిగా కాలేజీలో చేరి చదువు కుంటే ఫస్టుక్లాసొస్తే ఈ పాటికి నేనూ రామరత్నం డాక్టర్‌లా నాలుగంత స్తుల మేడ కట్టేదాన్ని, ఎస్సెల్సీలో ఇద్దరం ఒకే బెంచీలో కూర్చునే వాళ్ళం. "అమ్మాయ్ బాగా చదవాలి. కావాలంటే ట్యూషనైనా పెట్టుకోవే అని ఒక్కరోజన్నా మా అమ్మ చెప్పిందా ? ఆవిడొక పిచ్చిమాలోకం. "చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత మహాదేవా !" అని సామెత చెప్పినట్లు పిచ్చి విత్తనాలు నాటి మల్లెమొక్కలు మొలవమంటే మొలుస్తాయా." బియ్యం కడుగుతూ, కూరలు తరుగుతూ, నీళ్ళు తోడుతూ, బట్టలు వుతు కుతూ, విశాలాక్షి స్వగతాలు.

"నా పిల్లలు నాలా బాధలు పడకూడదు. వాళ్ళు బాగా చదవాలి, డాక్టర్లు కావాలి, మేడకట్టాలి. మూడు గదుల యిరుకు యింట్లోనూ, గాలీ వెల్తురుకు వాచిపోయి బ్రతకూడదు, వాళ్ళకి బెడ్‌రూము లుండాలి. ఎటాచ్‌డ్ బాత్‌రూంలు వుండాలి. ఏ గదిలో అంటే ఆ గదిలో పంపులుం

డాలి. అలాంటి ఇళ్ళలో నా ఆఖరిదశైనా గడవాలి, నా పిల్లలే నన్ను సుఖపెడతారు. అమ్మా నువ్వు హాయిగా ఆ ఫోమ్‌బెడ్‌మీద విశ్రాంతి తీసుకోమంటారు."

ఆదివారం మధ్యాహ్నం మూడు గంటలవేళ రేడియో నాటకం వింటూ, కమలకి తల దువ్వుతూ (తను పుస్తకం చదువుకుంటూ అక్కడ కూర్చున్నప్పుడు) విశాలాక్షి రోజూ కనే కలల్ని గురించి తెలుసుకున్నప్పుడు ఆమె కడుపులో అంత నిరాశ దాగి వుందని, ఆమెకి తన జీవితం పట్ల అంత ఏవగింపు వుందని అర్థం అయింది సత్యనారాయణకి.

"అపునే కమలా, మనలా ఎవరూ వుండరు తెలుసా ! చక్కగా ఆదివారాలు యిల్లు తాళంవేసి షికార్లకి వెడతారు. హోటల్లో భోజనం చేస్తారు. సినిమా చూసి యింటికొస్తారు. మా పిన్ని కూతురు నీరజవాళ్ళు అంతే. వాళ్ళాయన డాక్టర్ వాళ్ళకేం నువ్వూ డాక్టర్ కావాలి తెలుసా? రామరత్నం కన్న పెద్దమేడ కట్టాలి".

విశాలాక్షిని ఓ ఆదివారం హోటల్‌కి తీసుకుపెడదాం అనుకున్నాడు. ఓ పాతిక రూపాయలు ఖర్చు ఫరవాలేదనుకున్నాడు. విశాలా తనూ, మురళీ, కమలా, చంటి బాబూ మొత్తం అయిదుగురు. ఆటోలో వెళ్ళవచ్చు. విశాల ఉత్సాహం చూసి ఆమె అల్పసంతోషిత్వానికి జాలిపడ్డాడు. పదేళ్ళ పిల్లలా ఇల్లంతా గంతులు పెడుతూ చెకచెకా పనులు చేసింది. అంతలోనే పెద్దాపురం నుంచి తన మేనమామా ఆయన భార్యా వచ్చేరు. వాళ్ళు రాక రాక వచ్చేరు. మేనమామ చిన్నప్పటి నుంచీ బాగోగులు చూసినవాడు. ఆవిడ మంచిది. అతిథి సత్కారాలు, విశాల మొహం చీకటైపోయింది. బావి దగ్గరా. భోజనాల దగ్గరా మళ్ళీ స్వాగతాలు, నిరాశ, డిసప్పాయింట్‌మెంట్.

ఇదింకో దృశ్యం

"ఒరేయ్ చంటీ! ఎక్కడికిరా బయల్దేరేవ్!" విశాల వంట ఇంట్లో నుంచి కేకలు పెడుతోంది.

"స్టేడియంలో క్రికెట్ ఆడుకుంటానికమ్మా! మా ఫ్రెండ్సంతా వచ్చేరు మాచ్ ఆడతాం, వాళ్ళు గెల్చితే మేము బంతి కొనిస్తాం. మేం. గెల్చితే వాళ్ళు కొనిస్తారు." కళ్ళు తిప్పుతూ చెపుతున్నాడు చంటి.

"ముందా స్టంప్స్ వాళ్ళ మొహాన పడేసి నువ్వు నడు లోపలికి. క్వార్టర్లీలో ఆరో ర్యాంకు ఏడిసేవ్. ఈ సారి కనీసం నీకు సెకండ్ ర్యాంక్ రావాలి— ఫస్టెలాగూరాదు— వాళ్ళకేం బంగారు బాబులు- క్రికెట్ ఆడతారు. హాకీ ఆడతారు— వాళ్ళ నాన్నలంతా కాదున్న వాళ్ళు, యిళ్ళున్నవాళ్ళూనూ— మనకేం వుందిరా బోడిసన్నాసి! మనకి చదువే ఆధారం. చదువు రాకపోతే రిక్షా తొక్కాలిరా. అందుకూ పనికిరాం మనం."

విశాలాక్షి సహ్యాసనామజసం ఆపడం లేదు. చంటి బిక్కమొహం వేసేడు. స్నేహితులు వాడివంక ఎగతాళిగా చూసి స్టంప్స్ పట్టుకుపోయేరు. వాడు అలిగి నేలమీద పడుకుని నిద్రపోయేడు.

"బయాలజీ బొమ్మలు యింత అసహ్యంగా వేశావేం బాగా వెయ్యాలి. ఐదుకి మూడు మార్కులేమిటి! నాకే నయం నాలుగైనా వచ్చేవి."

మురళి మాట్లాడలేదు.

"సైన్సులో నూటికి అరవై వస్తే చాలదు. తొంభయ్ రావాలి తొంభయ్ వస్తేనే మెడిసిన్‌లో సీటు."

మురళి అప్పటికీ మాట్లాడలేదు.

"నువ్వు యూనిఫారాలు మానేసి ప్యాంట్లు వేసుకోగానే పెద్దవాడివి కాలేదోయ్. ఈ నెల్లో రెండు సినిమాలు చూసేవు. పరీక్షలయ్యే వరకూ

నీకు సనిమా లేదు. నీ షెటిల్ బాడ్మింటన్ వగైరాలన్నీ కట్టిపెట్టి శ్రద్ధగా చదువు."

మురళి విసురుగా బయటికి వెళ్ళిపోయేడు.

"తండ్రి వున్నాడన్నమాటే గాని పిల్లలేం చదువుతున్నారో పట్టించుకుంటాడా ఏమైనానా? నా మాట వాడికేం లెక్క. చదువుకోమని గదమకూడదూ!"

సత్యనారాయణ సైకిల్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయేడు.

ఇది మరో దృశ్యం.

"అసలు ఇంటర్మీడియట్ అంటేనే జీవితానికి పునాదిరా! పునాది. ఇందులో నీ పెర్ఫామెన్స్ మీద నీ జీవితం మొత్తం ఆధారపడి వుంటుంది. నీ పునాది ఓటిదైతే నీ భవిష్యత్తు కూలిపోతుంది. గట్టిదైతే మీద ఎన్ని అంతస్థులైనా నిలపవచ్చు. కాబట్టి చెప్పినట్లు విను. అనక విచారిస్తావు. నేను చూడు ఇలా నీళ్ళు తోడుతూ, వంటచేస్తూ, బట్టలుతుకుతూ," ఇది నిత్యగాయత్రీ జపం.

ఆరోజు సాయంత్రం మురళితోపాటు పదిమంది వచ్చేరు. ఒకడు గిటారూ, మరొకడు బాంజో, ఇంకొకడు ఇంకొకటీ — ఆర్కెస్ట్రా అంతా పట్టుకువచ్చి వెస్టరన్ మ్యూజిక్ మొదలెట్టారు - కుర్రాళ్ళు హుషారుగా వున్నారు. కమల పుస్తకం అవతల పడేసి వెళ్ళి వాళ్ళ దగ్గర కూర్చుని పరవశంగా వింటోంది.

మురళి గిటార్ వాయిస్తాడని తనకి తెలీదు. సత్యనారాయణ వసారాలో కూర్చుని సిగరెట్ కాల్చుకుంటున్నాడు.

విశాలాక్షి ఆంజనేయస్వామి గుడినుంచి వస్తోంది. చేతిలో కొబ్బరి చిప్పా, తిరుచూర్ణం పెట్టిన తమలపాకూ.

"ఎప్పుడూ వెధవ రేడియో వొకటి తగిలిస్తారు, హోటల్లాగ

వెధవగోల" అనుకుంటూ లోపలికొచ్చి కొయ్యబారిపోయింది.

"బాగానే వుంది సంబరం! పరీక్షలు పట్టుమని రెండు నెలలు లేవు. ఇలా తైతక్కలాడితే బాగుపడ్డట్టే" అని విసురుగా వంట యింట్లోకి పోయింది.

వాద్య సంగీతం ఆగిపోయింది, పదిమందీ వెళ్ళిపోయారు.

"వాళ్ళు వెళ్ళిపోయాక చివాట్లు ఎన్నయినా పెట్టు భరిస్తాను. వాళ్ళ ఎదుట తిట్టకమ్మా, ఇద్దరం అలుసైపోతాం" మురళి భయం భయంగా అంటున్నాడు.

విశాలాక్షి గొంతు పెంచింది, పట్టుమని పదహారేళ్ళు లేని కుర్ర వెధవ అప్పుడే నీతులు చెబుతున్నందుకు విచారించింది. తండ్రి వరం డాలో వుండి కూడా తల్లికి అవమానం జరుగుతూంటే విని వూరుకున్నం దుకు ఏడిచింది. తను కన్న కలలన్నీ తన కళ్ళముందరే చెదిరిపోతుంటే ఎలా భరించడమని వాపోయింది. మురళి పుస్తకాలు ముందు వేసుకుని కూర్చున్నాడు. కానీ వాడు చదవడంలేదు. సత్యనారాయణ మరో సిగరెట్టు వెలిగించేడు.

వంట గదిలోకొచ్చి విశాలాక్షి ప్రక్కన నిలబడి- "చూడు విశాలా! వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళౌతున్నారు. కొంచెం వాళ్ళని కూడా మన్నించడము నేర్చుకో—కాసేపు సరదాగా వాయిస్తే చదువుకేం లోపం? మనస్సుకి, మెద డుకి కాస్త విశ్రాంతి కావాలి తెలుసా ! నువ్వు చల్లగాలికి గుడికి వెళ్ళి రాలేదూ? అలాగే, కాసేపు హాయిగా వాడూ."

"అవును, వాడూ మీలాగే ఆడుతూ పాడుతూ విశ్రాంతి తీసు కుంటూ బి.ఏ. మూడుసార్లు డింకీలు కొట్టి ఎక్కడో గుమాస్తాగా చేరితే బావుంటుంది. వాడు కూడా గదిన్నర యింట్లో వుంటూ, రెండు జతల బట్టల్తో సరిపెట్టుకుంటూ వుంటే బావుంటుంది. కష్టపడవలసిన టైంలో

కష్టపడాలి. సుఖపడే టైంలో సుఖపడాలి. డాక్టరైనాక గిటార్లు వాయించుకోమను, డాన్సు చెయ్యమను వాడిష్టం. ఇప్పుడు మాత్రం చదవాల్సిందే. తప్పదు తెలుసా!" అంటూ మురళికి వినపడేటట్లు గొంతు పెద్దదిచేసి అరిచింది.

సత్యనారాయణ కాలిపోయిన సిగరెట్టు ముక్కతో మరోటి వెలిగించుకుని బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

మరో మూడురోజుల తరువాత మురళి తనకి సినిమాహాలు దగ్గర కనపడ్డాడు. తనని చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"సినిమా చూడు, ఫరవాలేదు. అమ్మకి చెప్పనులే" అని తను వాడికి ఐదురూపాయల నోటు యిచ్చి భుజం తట్టేడు.

"వాడికి బొత్తిగా కెమిస్ట్రీ అర్థంకావడంలేదట. స్నేహితుడితో చెప్పించుకోడానికి వెళ్ళేడు. ఓ రెండొందలు పెట్టి ట్యూషన్‌లో చేర్పించకూడదూ? ఏమీ పట్టించుకోరు—ఎంతకని నేనొక్కదాన్ని తంటాలుపడేది!" అని స్వాగత గీతం పాడింది.

"రెండేళ్ళబట్టి రూపాయి, అర్ధా వేస్తూ వచ్చేను—ఆ కుండ పగలకొడితే రెండొందలొస్తాయి. వాడిని రేపే వెళ్ళి లెక్చరర్ ఇంట్లో అప్పగించి రండి— స్నేహితుల దగ్గర చేరితే చదువేం వస్తుంది-కబుర్లొస్తాయి" అని సలహా యిచ్చింది.

"సరే" అన్నాడు.

మురళి ట్యూషన్లో చేరేడు. ఏరోజు కారోజు వాడి నోట్సులు, టెక్స్టు పుస్తకాలు తనిఖీ చేసేది విశాలాక్షి.

మురళి చదువుకుంటూ వుంటే రాత్రి ఒంటి గంట వరకూ కాపలా

కూర్చునే విశాలాక్షి, వాడిని కుదిపి, నిద్రలేపి, టీ త్రాగించి చదివించే విశా లాక్షి, వీధిలో నిలబడి, "మా అబ్బాయి ఇంట్లో లేడు, తరువాత రండి" అని స్నేహితుల్ని వెళ్ళగొట్టిన విశాలాక్షి. పనిమనిషిని మాన్పించి, అంట్లు తోమి, బట్టలు ఉతికి, ఆ డబ్బుతో వాడికి కోడిగుడ్లు, పాలూ రోజూ ఇచ్చిన విశాలాక్షి, వాడికి మెడిసిన్‌లో సీటొస్తే తిరుపతి తీసుకువచ్చి తల నీలాలిప్పిస్తానని ముడుపు కట్టిన విశాలాక్షి, వాడి జీవితానికి గట్టి పునాది వేయాలని తపించిపోయిన విశాలాక్షి - ఆ విశాలాక్షి మొదలు నరికిన వృక్షంలా మంచంలో పడిపోయింది. ఇక లేస్తుందనే నమ్మకం లేకుండా చేస్తోంది.

"ఇంటర్ పరీక్షలతోనే జీవితం ముడిపడి లేదు. నువ్వు యింటికి రావాలి. మీ అమ్మ మంచం యెక్కింది, నిన్ను చూడనిదే బ్రతకలేదు, నువ్వు యెక్కడవున్నా వెంటనే రావాలి" అని పత్రికకి మరో ప్రకటన యివ్వడానికి ఆ చీకట్లో బయలుదేరేడు సత్యనారాయణ.

పత్రికలో తన మిత్రుడు వున్నాడు.

మురళి ఈ చుట్టుప్రక్కలే వుంటాడు, తప్పకుండా వస్తాడు. అని అతనికి ఆశగా వుంది.

రిజల్ట్సు వచ్చాయని తెలియగానే స్నేహితులతో పత్రిక ఆఫీసుకి బయల్దేరుతున్న కొడుక్కి సాయిబాబా విభూతి పెట్టింది. దాని క్రింద ఆంజ నేయస్వామి తిరుచూర్ణం పెట్టింది. వాడిచేత దేవుళ్ళందరికీ నమస్కారం చేయించింది,

"నీకు ఫస్టు క్లాసొస్తుంది, తప్పకుండా వస్తుంది. తల్లిదీవెన బ్రహ్మ దీవెన అంటారు. ఇవ్వాళ అన్నీ శుభ శకునాలే. నువ్వు తప్పకుండా

ఎంట్రెన్సు కూడా ప్యాసవుతావు" అంటూ వాడి నెత్తిన అక్షతలు కూడా వేసింది.

సెకండ్ క్లాసొచ్చిందని తెలిసిన మురళి ఇంటికి రాలేదు. నిన్న సాయంత్రం వెళ్ళినవాడు.

పత్రికాఫీసుకి నడుస్తున్న సత్యనారాయణ మనస్సు నిండా సందేహాలే. ఈ ప్రకటన చూసి మురళి తిరిగి వస్తాడా ? వాడు రాకపోతే విశాల గతేమిటి ! విశాలలేని ఇల్లు ఎలా వుంటుంది ! ఊహలే భయంకరంగా వున్నాయి. వీధుల్లోని చీకటంతా అతని మనస్సులోకి వచ్చేసింది. అవునూ, ఈ పిచ్చి విశాలాక్షిని ఎడ్యుకేట్ చేయాలని ఒక్కరోజైనా తను ప్రయత్నించాడా. ఈ ప్రశ్నకి నిలువునా వణికిపోయాడు సత్యనారాయణ.